

## Przedmiotowe zasady oceniania / według Statutu/

### Nauczyciele języka polskiego

|                                                                                                                                                                                                |                                                                                                     |                                                            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
| <b>Przedmiot:</b><br><b>Język polski</b>                                                                                                                                                       | <b>Klasa:</b><br><b>IV-VIII</b>                                                                     | <b>Rok szkolny:</b><br><b>2026/2027</b>                    |
| <b>Program nauczania – autor</b><br><br><b>Marlena Derlukiewicz</b>                                                                                                                            | <b>Program nauczania</b><br><br><b>„NOWE Słowa na start!”</b>                                       |                                                            |
| <b>Podręcznik</b><br><br><b>Nowa Era „NOWE Słowa na start!”</b>                                                                                                                                | <b>Zeszyt</b><br><br><b>Nowa Era „NOWE Słowa na start!”</b>                                         | <b>Wymagane przybory</b><br><br><b>Zeszyt przedmiotowy</b> |
| <b>Zakres planowanych prac klasowych, sprawdzianów – półrocze I</b><br><br>Minimum 2 prace klasowe                                                                                             | <b>Zakres planowanych prac klasowych, sprawdzianów – półrocze II</b><br><br>Minimum 2 prace klasowe |                                                            |
| <b>Formy sprawdzania wiadomości</b><br><br>● Na ocenę śródroczną/roczną z języka polskiego składają się oceny różnych form aktywności ucznia:<br><br>-wypowiedzi ustne,<br><br>-prace klasowe, | <b>Inne źródła oceny pracy ucznia</b><br><br>● Udział w konkursach przedmiotowych                   |                                                            |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- testy,</li> <li>- sprawdziany,</li> <li>- kartkówki,</li> <li>- prace na lekcji,</li> <li>- wytwory prac uczniowskich.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                |                                                      |
| <p><b>Planowane konkursy przedmiotowe</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● Szkolny konkurs recytatorski „W krainie poezji...”</li> <li>● Szkolny konkurs czytelniczy „Lekturowy patriotyzm”, „Obywatel na Medal”</li> <li>● Szkolny konkurs wiedzy o lekturach</li> <li>● Szkolny konkurs językowy „Słowo Tygodnia”</li> <li>● Szkolny konkurs literacki związany z hasłem Samorządu Uczniowskiego</li> </ul> | <p><b>Planowane inne formy prowadzenia zajęć</b></p> |
| <p><b>Zasady uzupełniania braków</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● Każda ocena otrzymana przez ucznia w wyniku poprawy wpisywana jest do osobnej kolumny. Uczeń, który otrzymał ze sprawdzianu bądź innej formy sprawdzania wiedzy i umiejętności ocenę niedostateczną lub wyraża wolę poprawy wyższej oceny niż</li> </ul>                                                                                |                                                      |

niedostateczna, może przystąpić do jej poprawy – jednokrotnie, w terminie ustalonym przez nauczyciela, w ciągu dwóch tygodni od dnia uzyskania informacji o ocenie.

- O ustalonej ocenie śródrocznej lub rocznej uczeń jest informowany najpóźniej w dniu klasyfikacyjnego posiedzenia rady pedagogicznej z równoczesnym wpisem tej oceny do dziennika.
- O przewidywanej ocenie klasyfikacyjnej z obowiązkowych zajęć edukacyjnych uczeń i jego rodzice są informowani na zebraniu rodziców na tydzień przed planowaną konferencją klasyfikacyjną.
- Wyższą od przewidywanej ocenę z zajęć edukacyjnych uczeń może uzyskać po wykazaniu wymaganych wiadomości i umiejętności na sprawdzianie przeprowadzanym w formie pisemnej i ustnej.
- Warunkiem przystąpienia do sprawdzianu jest zgłoszenie pisemnego wniosku o chęci uzyskania oceny wyższej niż przewidywana w ciągu 3 dni od terminu zebrania wymienionego w punkcie 10.
- Sprawdzian jest przeprowadzany przez nauczyciela przed wyznaczonym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej w terminie uzgodnionym z uczniem i jego rodzicami.
- W celu wyeliminowania zbytniego obciążenia ucznia różnymi formami sprawdzania jego postępów ze wszystkich zajęć edukacyjnych jednocześnie, wprowadza się następujące ograniczenia i zasady przy sprawdzaniu wiedzy i umiejętności:
  - ★ z ostatniej lekcji – bez zapowiedzi;
  - ★ z trzech ostatnich lekcji – zapowiedziana z lekcji na lekcji,
  - ★ z działu materiału - zapowiedziana tydzień przed realizacją.
- Normy ilościowe:
  - ★ najwyżej 3 sprawdziany z działu wiadomości w ciągu tygodnia, nie więcej niż jeden dziennie,

★ najwyżej dwie kartkówki dziennie.

- W przypadku jedno lub dwudniowej nieobecności uczniów powinien być przygotowany na kolejną lekcję. W razie dłuższej nieobecności uczniów winien uzgodnić z nauczycielem termin opanowania zaległych wiadomości lub przystąpienia do zaległego sprawdzianu bądź pracy klasowej. W przypadku nieustalenia takiego terminu bądź niewywiązania się z niego przez ucznia, nauczyciel ma prawo wyegzekwować wymagane wiadomości i umiejętności w terminie wskazanym przez siebie.
- Nauczyciel ustalający ocenę powinien ją uzasadnić poprzez wskazanie braków oraz sposobów i terminów poprawy.
- Sprawdzone i ocenione prace pisemne oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania jest udostępniana uczniowi lub jego rodzicom po wcześniejszym uzgodnieniu do wglądu w terminie i miejscu określonym przez nauczyciela.

#### **Zasady ustalania oceny śródrocznej i końcoworocznej**

- Uczniowie oceniani są według skali określonej w przepisach ogólnych oceniania wewnątrzszkolnego.
- Prace pisemne oceniane są według następujących progów procentowych:

0% - 29%      niedostateczny

30% - 50%      dopuszczający

51% - 74%      dostateczny

75% - 90%      dobry

91% - 99%      bardzo dobry

100%          celujący

- Przy ocenianiu poprawności ortograficznej dyktanda stosuje się zasadę:

bezbłędnie => celujący

1-2 błędy => bardzo dobry

3-4 błędy => dobry

5-6 błędów => dostateczny

7-8 błędów => dopuszczający

9 i więcej błędów => niedostateczny

Błędem ortograficznym obniżającym ocenę jest niepoprawna pisownia wyrazów ze znanymi dla ucznia zasadami. Pomyłka to na przykład przestawienie lub gubienie liter.

3 błędy interpunkcyjne traktuje się jako 1 błąd ortograficzny.

**BŁĘDY PODSTAWOWE** (zasadnicze) dotyczą zasad pisowni wyrazów z:

u – ó, ż – rz, h – ch,

nie z poznanymi częściami mowy,

wielka litera,

pisownia łączna przyimka z rzeczownikiem lub inną częścią mowy deklinującą się.

**BŁĘDY RUGIEGO RZĘDU** dotyczą pozostałych zasad.

3 błędy II rzędu = 1 błąd I rzędu

- Aktywność ucznia może być oceniona w formie oceny lub za pomocą znaku „+” lub „-”, który nauczyciel wpisuje w dzienniku elektronicznym.
- W klasyfikacji śródrocznej i rocznej uczeń powinien być oceniony obowiązkowo za prace klasowe obejmujące dział lub większą partię materiału (2 oceny), odpowiedzi ustne z bieżącego materiału do 3 lekcji (1 ocena), sprawdziany kartkówki z bieżącej partii materiału do 3 lekcji.
- Uczeń ma prawo do dwukrotnego usprawiedliwienia nieprzygotowania do lekcji w semestrze (nie dotyczy to zapowiedzianego sprawdzianu).
- Nieprzygotowanie należy zgłosić na początku lekcji.

- Przy pięciu godzinach języka polskiego tygodniowo uczeń w okresie powinien uzyskać minimum 5 ocen cząstkowych.
- W trakcie procesu edukacyjnego nauczyciel ocenia poziom wiedzy i umiejętności ucznia w związku z podstawą programową kształcenia ogólnego.
- Przedmiotem oceny z języka polskiego są wiadomości i umiejętności zdobywane przez ucznia w procesie nauczania. Ocena jest informacją dla ucznia, jego rodziców i nauczyciela, w jakim stopniu uczeń opanował dany dział kształcenia.
- Ostateczną ocenę z przedmiotu ustala nauczyciel.

## **WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO KLASY IV–VIII**

### **Klasa IV**

#### **1. CZYTANIE**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności. Ocenie podlega umiejętność czytania tekstów odpowiednich do wieku ucznia, rozumienia ich treści, wyszukiwania informacji, wyciągania prostych wniosków oraz wykorzystywania przeczytanych informacji podczas wykonywania zadań.

#### **Ocena dopuszczająca**

- odczytuje informacje podane wprost;
- wyszukuje pojedyncze informacje zgodnie z poleceniem;
- odpowiada na pytania dotyczące tekstu;
- wyjaśnia znaczenie prostych fragmentów tekstu własnymi słowami;
- korzysta z tekstu podczas wykonywania prostych zadań;
- podejmuje próbe samodzielnego czytania tekstów odpowiednich do wieku

#### **Ocena dostateczna - uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- określa temat tekstu;
- przedstawia jego treść własnymi słowami;
- porządkuje informacje zgodnie z poleceniem;
- wyszukuje informacje znajdujące się w różnych fragmentach tekstu;
- odpowiada, uzasadnia odwołując się do tekstu;
- wykorzystuje przeczytane informacje podczas wykonywania typowych zadań;
- uzasadnia odpowiedzi, odwołując się do tekstu;

- wykorzystuje przeczytane informacje podczas wykonywania typowych zadań.

**Ocena dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- wyciąga proste wnioski wynikające z tekstu;
- porównuje informacje zawarte w różnych fragmentach tekstu;
- wyjaśnia zależności między przedstawionymi informacjami;
- odróżnia informacje najważniejsze od mniej istotnych;
- samodzielnie sprawdza poprawność swoich odpowiedzi z wykorzystaniem tekstu;
- wykorzystuje przeczytane informacje podczas wykonywania nowych zadań.

**Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- samodzielnie odczytuje znaczenie tekstu;
- dostrzega informacje niewyrażone wprost;
- formułuje trafne wnioski wynikające z przeczytanego tekstu;
- uzasadnia odpowiedzi odpowiednio dobranymi fragmentami tekstu;
- świadomie dobiera sposób czytania do celu zadania;
- wykorzystuje informacje z tekstu podczas rozwiązywania problemów.

**Ocena celująca - uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- samodzielnie wykorzystuje informacje z różnych tekstów;
- dostrzega związki między przeczytanymi tekstami;
- formułuje oryginalne i trafne wnioski;
- krytycznie odnosi się do przeczytanych informacji odpowiednio do wieku;
- samodzielnie poszukuje tekstów poszerzających wiedzę;
- wykorzystuje zdobyte informacje w nowych sytuacjach.

## **2. ODBIÓR TEKSTÓW KULTURY I INNYCH TEKSTÓW LITERACKICH**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności Ocenie podlega umiejętność odbioru tekstów literackich i innych tekstów kultury, rozpoznawania ich elementów, odczytywania dosłownych i prostych ukrytych znaczeń, wyrażania własnych opinii oraz uzasadniania ich w sposób odpowiedni do wieku ucznia.

**Ocena dopuszczająca**

- rozpoznaje tekst literacki oraz inne poznane teksty kultury;
- wskazuje bohaterów, miejsce i czas wydarzeń;
- odtwarza przebieg wydarzeń;
- rozpoznaje podstawowe elementy świata przedstawionego;
- wyraża własną opinię o utworze;
- odpowiada na pytania dotyczące tekstu.

**Ocena dostateczna - uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- opisuje bohaterów i wydarzenia;
- określa temat utworu;

- wyjaśnia postępowanie bohatera na podstawie tekstu;
- wskazuje emocje i wartości przedstawione w utworze;
- uzasadnia własną opinię prostym argumentem;
- dostrzega podobieństwa między poznanymi tekstami

**Ocena dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- porównuje bohaterów, wydarzenia lub miejsca;
- wyjaśnia znaczenie wybranych elementów utworu;
- odczytuje przesłanie utworu na poziomie odpowiednim do wieku;
- uzasadnia swoje zdanie odwołując się do tekstu;
- odnosi wydarzenia lub postawy bohaterów do własnych doświadczeń;
- dostrzega różnice między tekstem literackim a innymi tekstami kultury.

**Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- samodzielnie wyjaśnia znaczenie utworu;
- dostrzega związki między zachowaniem bohaterów a wydarzeniami;
- porównuje sposób przedstawienia podobnych tematów w poznanych tekstach; formułuje własne wnioski dotyczące utworu;
- uzasadnia swoje stanowisko przykładami z tekstu;
- świadomie wykorzystuje znajomość tekstów podczas wykonywania zadań.

**Ocena celująca - uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- samodzielnie dostrzega dodatkowe znaczenia utworu;
- łączy treść poznanych tekstów z własnymi doświadczeniami lub innymi tekstami kultury;
- formułuje oryginalne, dobrze uzasadnione wnioski;
- samodzielnie poszukuje informacji poszerzających odbiór utworu;
- wykorzystuje twórczo poznane teksty podczas wykonywania zadań;
- wykazuje szczególną aktywność czytelniczą i zainteresowanie kulturą.

### **3. TWORZENIE WYPOWIEDZI USTNYCH**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności Ocenie podlega umiejętność tworzenia wypowiedzi ustnych, aktywnego uczestniczenia w rozmowie, uważnego słuchania rozmówcy, wyrażania własnego zdania oraz przekazywania własnych myśli w sposób zrozumiały i zgodny z tematem.

**Ocena dopuszczająca**

- wypowiada się na podany temat;
- odpowiada na pytania dotyczące omawianego zagadnienia;
- opowiada o własnych doświadczeniach;
- słucha wypowiedzi innych;
- podejmuje próbę zachowania logicznej kolejności wypowiedzi;
- korzysta z pomocy nauczyciela podczas budowania wypowiedzi.

**Ocena dostateczna - uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- samodzielnie buduje krótką wypowiedź;
- zachowuje logiczną kolejność wydarzeń;
- opisuje osoby, miejsca, przedmioty lub wydarzenia;
- zadaje pytania związane z tematem rozmowy;
- wyraża własne zdanie;
- uzasadnia swoją opinię prostym argumentem.

**Ocena dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- rozwija swoją wypowiedź;
- dobiera informacje odpowiednie do tematu;
- uzasadnia swoje zdanie;
- reaguje na wypowiedzi innych uczestników rozmowy;
- dostosowuje sposób wypowiedzi do sytuacji;
- świadomie wykorzystuje poznane słownictwo.

**Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- samodzielnie planuje swoją wypowiedź;
- tworzy spójną i uporządkowaną wypowiedź;
- uzasadnia swoje stanowisko kilkoma argumentami;
- aktywnie uczestniczy w rozmowie;
- świadomie dobiera słownictwo do celu wypowiedzi;
- słucha rozmówcy i odnosi się do jego wypowiedzi.

**Ocena celująca - uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- swobodnie i świadomie buduje wypowiedź;
- dostosowuje sposób mówienia do odbiorcy;
- formułuje oryginalne i trafne argumenty;
- rozwija rozmowę poprzez pytania i własne refleksje;
- wykorzystuje bogate słownictwo;
- wykazuje kulturę dyskusji.

**4. TWORZENIE WYPOWIEDZI PISEMNYCH**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności Ocenie podlega umiejętność tworzenia krótkich wypowiedzi pisemnych zgodnych z tematem, planowania i porządkowania własnych myśli, zapisywania ich w logicznej kolejności oraz poprawiania tekstu z wykorzystaniem wskazówek nauczyciela.

**Ocena dopuszczająca**

- zapisuje krótkie wypowiedzi zgodne z tematem;
- podejmuje próbę zachowania logicznej kolejności;
- stosuje podstawowe elementy poznanych form wypowiedzi;
- tworzy prosty dialog z pomocą nauczyciela;

- zapisuje myśli prostymi zdaniami;
- korzysta z pomocy nauczyciela podczas planowania i redagowania tekstu;
- podejmuje próbę poprawy tekstu po wskazówkach nauczyciela.

**Ocena dostateczna uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- samodzielnie planuje krótką wypowiedź;
- zachowuje logiczny układ tekstu;
- rozwija temat zgodnie z poleceniem;
- stosuje elementy właściwe dla poznanej formy wypowiedzi;
- tworzy prosty dialog zgodnie z tematem i w większości poprawnie wypowiedzi zapisuje bohaterów;
- dobiera odpowiednie słownictwo;
- poprawia tekst z wykorzystaniem informacji zwrotnej.

**Ocena dobra uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- samodzielnie tworzy spójną wypowiedź;
- rozwija kolejne elementy tekstu;
- samodzielnie tworzy dialog rozwijający wydarzenia i poprawnie stosuje podstawowe zasady zapisu;
- świadomie wykorzystuje poznane słownictwo;
- dostosowuje treść do tematu i odbiorcy;
- sprawdza zgodność tekstu z kryteriami sukcesu;
- samodzielnie poprawia zauważone błędy.

**Ocena bardzo dobra uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- planuje wypowiedź odpowiednio do celu;
- tworzy spójny i uporządkowany tekst;
- świadomie dobiera środki językowe;
- rozwija wypowiedź zgodnie z przyjętym planem;
- tworzy dialog wzbogacający opowiadanie i wykorzystuje go do przedstawienia bohaterów;
- wykorzystuje kryteria sukcesu podczas redagowania tekstu;
- doskonalą własny tekst po otrzymaniu informacji zwrotnej.

**Ocena celująca uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- samodzielnie planuje i redaguje rozbudowane wypowiedzi;
- twórczo rozwija temat;
- świadomie dobiera środki językowe do celu i odbiorcy;
- tworzy ciekawy, swobodny dialog, który uatrakcyjni tekst i buduje relacje między bohaterami;
- wykorzystuje bogate słownictwo;
- samodzielnie ocenia jakość własnego tekstu i wprowadza zmiany;
- wykorzystuje zdobyte umiejętności podczas tworzenia nowych wypowiedzi.

## **5.KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności Ocenie podlega umiejętność rozpoznawania podstawowych zjawisk językowych, stosowania poznanych zasad podczas tworzenia

prostyh wypowiedzi oraz wykorzystywania wiedzy o języku w zadaniach odpowiednich do wieku ucznia.

#### **Ocena dopuszczająca**

- rozpoznaje poznane części mowy i części zdania;
- wskazuje podstawowe elementy wypowiedzi;
- stosuje poznane zasady językowe podczas wykonywania prostych zadań;
- korzysta z pomocy nauczyciela podczas analizy językowej;
- podejmuje próbę wykorzystania poznanej wiedzy w wypowiedziach.

#### **Ocena dostateczna - uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- wyjaśnia podstawowe zjawiska językowe;
- rozpoznaje formy wyrazów zgodnie z poznany materiałem;
- wykorzystuje wiedzę o języku podczas budowania wypowiedzi;
- dobiera odpowiednie formy wyrazów;
- poprawnie wykonuje typowe zadania językowe;
- wykorzystuje poznane zasady podczas redagowania tekstu.

#### **Ocena dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- analizuje poznane zjawiska językowe;
- porównuje elementy języka;
- wyjaśnia zależności między poznanymi elementami;
- świadomie wykorzystuje wiedzę językową podczas mówienia i pisania;
- samodzielnie poprawia językowe; zauważone błędy
- uzasadnia zastosowane rozwiązania językowe.

#### **Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- świadomie dobiera środki językowe odpowiednie do celu wypowiedzi;
- wykorzystuje wiedzę językową podczas doskonalenia własnych tekstów;
- wyjaśnia wpływ zastosowanych środków językowych na odbiór wypowiedzi;
- dostrzega różne możliwości językowego wyrażenia samej treści; tej
- świadomie korzysta z poznanych zasad podczas tworzenia wypowiedzi.

#### **Ocena celująca - uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- twórczo wykorzystuje wiedzę o języku podczas tworzenia własnych wypowiedzi;
- świadomie dobiera rozwiązania językowe do sytuacji komunikacyjnej;
- samodzielnie analizuje i wyjaśnia zjawiska językowe wykraczające poza typowe zadania;
- wykorzystuje wiedzę o języku do doskonalenia własnych i cudzych wypowiedzi;
- wykazuje zainteresowanie językiem jako narzędziem komunikacji.

## **6.SAMODZIELNOŚĆ I UMIEJĘTNOŚĆ UCZENIA SIĘ**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności Ocenie podlega umiejętność samodzielnego wykonywania prostych zadań, korzystania ze wskazanych źródeł informacji, planowania

własnej pracy z pomocą nauczyciela, poprawiania wykonywanych zadań oraz wykorzystywania kryteriów sukcesu i informacji zwrotnej podczas uczenia się.

### **Ocena dopuszczająca**

- korzysta z pomocy nauczyciela podczas wykonywania zadań;
- podejmuje próbę wykonania zadania zgodnie z poleceniem;
- korzysta z podręcznika i wskazanych materiałów;
- podejmuje próbę poprawy swojej pracy;
- wykonuje zadania z wykorzystaniem kryteriów sukcesu przy wsparciu nauczyciela.

### **Ocena dostateczna - uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- samodzielnie przygotowuje się do zajęć;
- korzysta z podręcznika, słownika i innych wskazanych źródeł informacji;
- wykonuje zadania zgodnie z kryteriami sukcesu;
- poprawia swoją pracę zgodnie z otrzymaną informacją zwrotną; podejmuje próbę oceny pracy. własnej

### **Ocena dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- planuje kolejne etapy wykonywania zadania;
- samodzielnie wyszukuje potrzebne informacje;
- wybiera informacje przydatne do wykonania zadania;
- wykorzystuje kryteria sukcesu podczas planowania sprawdzania i swojej pracy;
- poprawia zauważone błędy i doskonali wykonane zadanie;
- wyciąga wnioski z popełnionych błędów.

### **Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- samodzielnie organizuje własną pracę;
- świadomie korzysta z różnych źródeł informacji;
- planuje sposób wykonania zadania;
- wykorzystuje informację zwrotną do doskonalenia swoich umiejętności;
- ocenia efekty własnej pracy i wskazuje, poprawić; co warto.
- podejmuje działania prowadzące do osiągnięcia wyznaczonego celu.

### **Ocena celująca - uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- samodzielnie planuje i organizuje proces uczenia się;
- dobiera źródła informacji odpowiednie do celu zadania;
- świadomie wykorzystuje kryteria sukcesu do planowania własnego rozwoju; formuluje wnioski dotyczące własnego uczenia się i wykorzystuje je podczas kolejnych zadań;
- podejmuje w inicjatywę rozwijaniu własnych zainteresowań;
- dzieli się skutecznymi sposobami uczenia się z innymi.

## **7. POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA, ORTOGRAFICZNA I INTERPUNKCYJNA**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności Ocenie podlega umiejętność stosowania podstawowych zasad poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej, budowania zrozumiałych wypowiedzi oraz poprawiania własnych błędów z pomocą nauczyciela i dostępnych materiałów.

### **Ocena dopuszczająca**

- podejmuje próbę stosowania poznanych zasad ortograficznych i interpunkcyjnych;
- zapisuje wyrazy zgodnie z poznanymi zasadami;
- buduje proste, zrozumiałe zdania;
- korzysta z pomocy nauczyciela podczas poprawiania błędów;
- podejmuje próbę sprawdzenia własnej pracy przed oddaniem.

### **Ocena dostateczna - uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- stosuje poznane zasady ortograficzne i interpunkcyjne w typowych sytuacjach;
- buduje poprawne pod względem językowym zdania;
- poprawia wskazane błędy;
- korzysta ze słownika ortograficznego nauczyciela; przy wsparciu
- sprawdza własną pracę przed oddaniem.

### **Ocena dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- świadomie stosuje poznane zasady ortograficzne;
- poprawnie stosuje podstawowe znaki interpunkcyjne;
- buduje poprawne i spójne wypowiedzi;
- samodzielnie poprawia zauważone błędy;
- uzasadnia zastosowanie wybranych zasad ortograficznych i interpunkcyjnych.

### **Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- świadomie kontroluje poprawność własnych wypowiedzi;
- poprawia błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne przed oddaniem pracy;
- wykorzystuje słowniki i inne pomoce podczas redagowania tekstu;
- doskonali własne wypowiedzi pod względem poprawności;
- świadomie stosuje poznane zasady w nowych sytuacjach.

### **Ocena celująca - uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- samodzielnie dba o poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną swoich wypowiedzi;
- świadomie dobiera rozwiązania językowe zwiększające jakość tekstu;
- wykorzystuje wiedzę o języku do poprawiania własnych i cudzych wypowiedzi;
- wyjaśnia zastosowanie poznanych zasad;
- traktuje poprawność językową jako element świadomego tworzenia wypowiedzi.

## **Klasa V**

### **1. CZYTANIE**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności Ocenie podlega umiejętność czytania tekstów odpowiednich do wieku ucznia, rozumienia ich treści, wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji oraz wyciągania wniosków na podstawie przeczytanego tekstu.

#### **Ocena dopuszczająca**

- odczytuje informacje podane wprost;
- wyszukuje pojedyncze informacje zgodnie z poleceniem;
- odpowiada na pytania dotyczące tekstu;
- wyjaśnia znaczenie prostych fragmentów tekstu własnymi słowami;
- korzysta z tekstu podczas wykonywania prostych zadań; samodzielnie podejmuje próbę czytania tekstów odpowiednich do wieku.

#### **Ocena dostateczna - uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- określa temat i główną myśl tekstu;
- porządkuje informacje według wskazanego kryterium;
- wyszukuje informacje znajdujące się w różnych częściach tekstu;
- wyjaśnia znaczenie przeczytanych informacji;
- uzasadnia odpowiedzi, odwołując się do tekstu;
- wykorzystuje informacje wykonywania podczas typowych zadań.

#### **Ocena dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- wyciąga wnioski wynikające z przeczytanego tekstu;
- porównuje informacje zawarte w różnych fragmentach tekstu;
- wyjaśnia zależności między informacjami;
- odróżnia informacje najważniejsze od uzupełniających;
- samodzielnie sprawdza poprawność wykorzystaniem odpowiedzi z tekstu;
- wykorzystuje informacje tekstu z do rozwiązania nowych zadań.

#### **Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- samodzielnie odczytuje znaczenie tekstu;
- dostrzega informacje niewyrażone wprost;
- formułuje trafne wnioski i uzasadnia je treścią tekstu;
- porównuje informacje z różnych tekstów;
- świadomie dobiera sposób czytania zadania; do celu
- wykorzystuje przeczytane informacje podczas rozwiązywania problemów.

#### **Ocena celująca - uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- samodzielnie wykorzystuje informacje z różnych źródeł;
- dostrzega związki między przeczytanymi tekstami;
- formułuje oryginalne i dobrze uzasadnione wnioski;
- ocenia przydatność informacji do wykonania zadania;

- samodzielnie poszukuje tekstów poszerzających wiedzę;
- wykorzystuje zdobyte informacje w nowych sytuacjach.

## **2. ODBIÓR TEKSTÓW KULTURY I INNYCH TEKSTÓW LITERACKICH**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności Ocenie podlega umiejętność odbioru tekstów literackich i innych tekstów kultury, rozpoznawania ich elementów, odczytywania znaczeń, wyrażania i uzasadniania własnych opinii oraz wykorzystywania znajomości tekstów podczas wykonywania zadań.

### **Ocena dopuszczająca**

- rozpoznaje tekst literacki oraz inne poznane teksty kultury;
- wskazuje elementy świata przedstawionego;
- odtwarza przebieg wydarzeń;
- opisuje bohaterów;
- odpowiada na pytania dotyczące tekstu;
- wyraża własną opinię o utworze.

### **Ocena dostateczna - uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- określa temat i główną myśl utworu;
- wyjaśnia motywy postępowania bohaterów;
- wskazuje wartości obecne w utworze;
- uzasadnia własną opinię, odwołując się do tekstu;
- dostrzega podobieństwa i różnice między poznanymi utworami;
- wykorzystuje znajomość lektury podczas wykonywania zadań.

### **Ocena dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- porównuje bohaterów, wydarzenia lub problemy przedstawione w utworach;
- wyjaśnia znaczenie wybranych elementów utworu;
- odczytuje przesłanie utworu;
- formułuje wnioski wynikające z treści;
- uzasadnia swoje stanowisko przykładami z tekstu;
- odnosi treść utworu do innych poznanych tekstów lub własnych doświadczeń.

### **Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- samodzielnie wyjaśnia znaczenie utworu;
- dostrzega związki między wydarzeniami, bohaterami i wartościami;
- porównuje sposób przedstawienia podobnych motywów w różnych tekstach;
- formułuje trafne i samodzielne wnioski;
- uzasadnia swoje stanowisko wykorzystując kilka argumentów;
- świadomie wykorzystuje znajomość tekstów podczas wykonywania nowych zadań.

### **Ocena celująca - uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- dostrzega różne możliwości odczytania utworu;

- samodzielnie łączy treść poznanych utworów z innymi tekstami kultury;
- formułuje oryginalne i dobrze uzasadnione wnioski;
- samodzielnie poszukuje informacji rozwijających odbiór utworu;
- twórczo wykorzystuje znajomość tekstów podczas wykonywania zadań;
- wykazuje aktywność wykraczającą poza wymagania przewidziane dla klasy V.

### **3. TWORZENIE WYPOWIEDZI USTNYCH**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Ocenie podlega umiejętność tworzenia wypowiedzi ustnych, aktywnego uczestniczenia w rozmowie, uważnego słuchania rozmówcy, wyrażania i uzasadniania własnych opinii oraz przekazywania własnych myśli w sposób spójny, zrozumiały i dostosowany do tematu wypowiedzi.

#### **Ocena dopuszczająca**

- wypowiada się na podany temat;
- odpowiada na pytania dotyczące omawianego zagadnienia;
- opowiada o własnych doświadczeniach;
- słucha wypowiedzi innych;
- podejmuje próbę zachowania logicznej kolejności wypowiedzi;
- korzysta z pomocy nauczyciela podczas wypowiedzi;
- korzysta z pomocy nauczyciela podczas budowania wypowiedzi.

#### **Ocena dostateczna - uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- samodzielnie buduje wypowiedź na określony temat;
- zachowuje logiczny układ wypowiedzi;
- rozwija swoją wypowiedź o dodatkowe informacje;
- wyraża własne zdanie;
- uzasadnia swoją opinię prostymi argumentami;
- zadaje pytania pogłębiające rozmowę;
- wykorzystuje odpowiednie słownictwo do omawianego tematu.

#### **Ocena dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- świadomie rozwija swoją wypowiedź;
- dobiera informacje odpowiednie do tematu i celu wypowiedzi;
- porządkuje argumenty w logicznej kolejności;
- uzasadnia swoje stanowisko przykładami;
- reaguje na wypowiedzi rozmówców;
- dostosowuje sposób wypowiedzi do sytuacji komunikacyjnej.

#### **Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- samodzielnie planuje przebieg swojej wypowiedzi;
- tworzy spójną i uporządkowaną wypowiedź;
- przekonująco uzasadnia własne stanowisko;
- odwołuje się do własnych doświadczeń oraz poznanych tekstów;

- aktywnie uczestniczy w rozmowie; w słownictwo świadomie dobiera odpowiednie do celu wypowiedzi.

#### **Ocena celująca - uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- swobodnie i świadomie buduje rozbudowane wypowiedzi;
- trafnie dobiera argumenty do omawianego problemu;
- rozwija rozmowę poprzez pytania i własne refleksje;
- wykorzystuje bogate i zróżnicowane słownictwo;
- wykazuje kulturę rozmowy i szacunek wobec rozmówców;
- twórczo rozwija temat wypowiedzi.

### **4. TWORZENIE WYPOWIEDZI PISEMNYCH**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności Ocenie podlega umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnych zgodnych z tematem, rozwijania własnych myśli, uzasadniania własnego zdania, zachowania logicznej kompozycji tekstu oraz poprawiania i doskonalenia własnych wypowiedzi z wykorzystaniem informacji zwrotnej.

#### **Ocena dopuszczająca**

- zapisuje krótkie wypowiedzi zgodne z tematem;
- podejmuje próbę zachowania logicznej kolejności;
- stosuje podstawowe elementy poznanych form wypowiedzi;
- tworzy prosty dialog i podejmuje próbę wykorzystania go w opowiadaniu;
- zapisuje myśli prostymi zdaniami; korzysta z pomocy nauczyciela podczas planowania i redagowania tekstu;
- podejmuje próbę wskazówek poprawy tekstu po nauczyciela.

#### **Ocena dostateczna uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- samodzielnie planuje krótką wypowiedź;
- zachowuje logiczny układ tekstu;
- wykorzystuje dialog do rozwijania wydarzeń oraz poprawnie zapisuje większość wypowiedzi;
- zgodnie rozwija temat z poleceniem;
- stosuje elementy właściwe dla wypowiedzi; poznanej formy
- dobiera odpowiednie słownictwo;
- wykorzystaniem poprawia tekst z informacji zwrotnej;
- wyraża własne zdanie i krótko je uzasadnia.

#### **Ocena dobra uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- samodzielnie tworzy spójną wypowiedź;
- rozwija kolejne elementy tekstu;
- tworzy dialog różnicujący wypowiedzi bohaterów i wzbogacający przebieg wydarzeń;
- świadomie wykorzystuje poznane słownictwo; dostosowuje treść wypowiedzi; do tematu i celu
- stanowisko uzasadnia swoje prostymi argumentami i przykładami;
- sprawdza zgodność tekstu z kryteriami sukcesu;
- poprawia samodzielnie zauważone błędy.

### **Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- planuje wypowiedź odpowiednio do celu;
- tworzy spójny i uporządkowany tekst;
- świadomie wykorzystuje dialog do przedstawienia bohaterów i uatrakcyjnienia opowiadania;
- świadomie dobiera środki językowe;
- zgodnie rozwija wypowiedź przyjętym z planem;
- argumenty porządkuje logicznej w kolejności;
- odwołuje się do własnych doświadczeń oraz przeczytanych tekstów;
- wykorzystuje kryteria sukcesu podczas redagowania tekstu;
- poprawia i doskonali własny warsztat.

### **Ocena celująca - uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- samodzielnie planuje i redaguje rozbudowane wypowiedzi;
- twórczo rozwija temat;
- świadomie dobiera środki językowe do celu i odbiorcy;
- tworzy dialog naturalny, dynamiczny, dostosowany do cech oraz emocji bohaterów;
- wykorzystuje bogate słownictwo;
- trafnie uzasadnia swoje stanowisko, odwołując się do przykładów;
- samodzielnie ocenia jakość własnego tekstu oraz wprowadza poprawki i doskonali wypowiedź.

## **5.KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności Ocenie podlega umiejętność wyjaśniania i wykorzystywania poznanych zjawisk językowych, stosowania ich podczas tworzenia wypowiedzi ustnych i pisemnych oraz dobierania odpowiednich form językowych do celu wypowiedzi.

### **Ocena dopuszczająca**

- rozpoznaje poznane części mowy i części zdania;
- wskazuje podstawowe elementy wypowiedzi;
- stosuje poznane zasady językowe podczas wykonywania prostych zadań;
- korzysta z pomocy nauczyciela podczas analizy językowej;
- podejmuje próbę wykorzystania poznanej wiedzy w wypowiedziach.

### **Ocena dostateczna - uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- wyjaśnia podstawowe zjawiska językowe;
- rozpoznaje formy wyrazów zgodnie z poznany materiałem;
- wykorzystuje wiedzę o języku podczas budowania wypowiedzi;
- dobiera odpowiednie formy wyrazów;
- poprawnie wykonuje typowe zadania językowe;
- wykorzystuje poznane zasady podczas redagowania tekstu;
- uzasadnia zastosowanie prostych form językowych.

### **Ocena dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- analizuje poznane zjawiska językowe;

- porównuje elementy języka;
- wyjaśnia zależności między poznanymi elementami;
- świadomie wykorzystuje wiedzę językową podczas mówienia i pisania;
- samodzielnie poprawia zauważone błędy językowe;
- wykorzystuje wiedzę o języku do doskonalenia własnych wypowiedzi.

#### **Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- świadomie dobiera środki językowe odpowiednie do celu wypowiedzi;
- wykorzystuje wiedzę językową podczas redagowania i doskonalenia własnych tekstów;
- wyjaśnia wpływ zastosowanych środków językowych na odbiór wypowiedzi;
- dostrzega różne możliwości językowego wyrażenia tej samej treści;
- samodzielnie wybiera rozwiązania językowe odpowiednie do sytuacji komunikacyjnej.

#### **Ocena celująca - uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- twórczo wykorzystuje wiedzę o języku podczas tworzenia własnych wypowiedzi;
- świadomie dobiera rozwiązania językowe do celu i odbiorcy;
- analizuje wpływ zastosowanych środków językowych na odbiór tekstu;
- wykorzystuje wiedzę o języku do poprawiania własnych i cudzych wypowiedzi;
- wykazuje zainteresowanie językiem jako narzędziem skutecznej komunikacji.

### **6.SAMODZIELNOŚĆ I UMIEJĘTNOŚĆ UCZENIA SIĘ**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności. Ocenie podlega umiejętność samodzielnego planowania i organizowania własnej pracy, korzystania z różnych źródeł informacji, wybierania sposobów ułatwiających uczenie się, dokonywania samooceny oraz wykorzystywania informacji zwrotnej do doskonalenia własnych umiejętności.

#### **Ocena dopuszczająca**

- korzysta z pomocy nauczyciela podczas wykonywania zadań;
- podejmuje próbę wykonania zadania zgodnie z poleceniem;
- korzysta z podręcznika oraz wskazanych materiałów;
- podejmuje próbę poprawy swojej pracy;
- wykonuje zadania z wykorzystaniem kryteriów sukcesu przy wsparciu nauczyciela.

#### **Ocena dostateczna - uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- samodzielnie przygotowuje się do zajęć;
- korzysta z podręcznika, słowników i innych wskazanych źródeł informacji;
- wykonuje zadania zgodnie z kryteriami sukcesu;
- poprawia swoją pracę z wykorzystaniem informacji zwrotnej;
- podejmuje próbę oceny własnej pracy;
- planuje sposób wykonania prostego zadania;
- stosuje proste sposoby ułatwiające zapamiętywanie i uczenie się; rozpoznaje metody uczenia się, które pomagają mu osiągnąć zamierzony cel.

**Ocena dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- planuje kolejne etapy wykonywania zadania;
- samodzielnie wyszukuje potrzebne informacje;
- wybiera informacje przydatne do wykonania zadania;
- świadomie korzysta z kryteriów sukcesu podczas wykonywania pracy;
- poprawia zauważone błędy i doskonali wykonane zadanie;
- wyciąga wnioski z popełnionych błędów;
- wybiera sposób uczenia się odpowiedni do wykonywanego zadania;
- korzysta z różnych metod utrwalania wiadomości i umiejętności;
- planuje czas potrzebny na wykonanie zadania.

**Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- samodzielnie organizuje własną pracę;
- świadomie korzysta z różnych źródeł informacji;
- planuje sposób wykonania zadania odpowiednio do celu;
- wykorzystuje informację zwrotną do doskonalenia swoich umiejętności;
- ocenia efekty własnej pracy i wskazuje sposoby jej ulepszenia;
- samodzielnie wybiera strategie ułatwiające wykonanie zadania;
- świadomie dobiera metody uczenia się odpowiednie do własnych potrzeb;
- Wykorzystuje wcześniejsze doświadczenia podczas wykonywania nowych zadań;

**Ocena celująca - uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- samodzielnie planuje i organizuje proces uczenia się;
- dobiera źródła informacji odpowiednie do wykonywanego zadania;
- świadomie wykorzystuje kryteria sukcesu do planowania własnej pracy;
- formułuje wnioski dotyczące własnego uczenia się i wykorzystuje je podczas kolejnych zadań;
- podejmuje w inicjatywę rozwijaniu własnych zainteresowań;
- dzieli się skutecznymi sposobami uczenia się z innymi;
- świadomie rozwija własny warsztat uczenia się;
- dobiera i modyfikuje strategie uczenia się odpowiednio do celu;
- wykorzystuje refleksję nad własnym uczeniem się do planowania dalszego rozwoju.

**7. POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA, ORTOGRAFICZNA I INTERPUNKCYJNA**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności Ocenie podlega umiejętność stosowania poznanych zasad poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej podczas tworzenia wypowiedzi, samodzielnego sprawdzania własnych prac, poprawiania zauważonych błędów oraz korzystania ze słowników i innych źródeł w celu rozstrzygnięcia wątpliwości językowych.

**Ocena dopuszczająca**

- podejmuje próbę stosowania poznanych zasad ortograficznych i interpunkcyjnych;
- zapisuje wyrazy zgodnie z poznanymi zasadami;
- buduje proste, zrozumiałe zdania;

- korzysta z pomocy nauczyciela podczas poprawiania błędów;
- podejmuje próbę sprawdzenia własnej pracy przed oddaniem.

**Ocena dostateczna - uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- stosuje poznane zasady ortograficzne i interpunkcyjne w typowych sytuacjach;
- buduje poprawne pod względem językowym zdania;
- poprawia wskazane błędy;
- korzysta ze słownika ortograficznego i innych pomocy;
- sprawdza własną pracę przed oddaniem;
- uzasadnia zastosowanie podstawowych zasad interpunkcyjnych.

**Ocena dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- świadomie stosuje poznane zasady ortograficzne;
- poprawnie stosuje podstawowe znaki interpunkcyjne;
- buduje poprawne i spójne wypowiedzi;
- samodzielnie poprawia zauważone błędy;
- wykorzystuje poznane zasady podczas redagowania i doskonalenia własnego tekstu;
- uzasadnia zastosowanie poznanych zasad.

**Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- świadomie kontroluje poprawność własnych wypowiedzi;
- poprawia błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne przed oddaniem pracy;
- wykorzystuje słowniki oraz inne pomoce podczas redagowania tekstu;
- doskonali własne wypowiedzi pod względem poprawności;
- świadomie stosuje zasady w nowych poznanych sytuacjach;
- wyjaśnia wpływ poprawności językowej na odbiór wypowiedzi.

**Ocena celująca - uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- samodzielnie dba o poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną swoich wypowiedzi;
- świadomie dobiera rozwiązania językowe zwiększające jakość tekstu;
- wykorzystuje wiedzę o języku do poprawiania własnych i cudzych wypowiedzi;
- wyjaśnia zastosowanie poznanych zasad;
- świadomie wykorzystuje poprawność językową jako element skutecznej komunikacji.

## **Klasa VI**

### **1. CZYTANIE**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności Ocenie podlega umiejętność czytania tekstów odpowiednich do wieku ucznia, analizowania ich treści, wyszukiwania, porównywania i wykorzystywania informacji oraz wyciągania wniosków na podstawie przeczytanego tekstu.

#### **Ocena dopuszczająca**

- odczytuje informacje podane wprost;
- wyszukuje pojedyncze informacje zgodnie z poleceniem;
- odpowiada na pytania dotyczące tekstu;
- wyjaśnia znaczenie prostych fragmentów tekstu własnymi słowami;
- korzysta z tekstu podczas wykonywania prostych zadań;
- podejmuje samodzielne próby czytania tekstów odpowiednich do wieku.

#### **Ocena dostateczna - uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- określa temat, główną myśl i problem tekstu;
- porządkuje informacje według określonego kryterium;
- wyszukuje informacje znajdujące się w różnych częściach tekstu;
- wyjaśnia znaczenie przeczytanych informacji;
- uzasadnia odpowiedzi, odwołując się do tekstu;
- wykorzystuje informacje podczas wykonywania typowych zadań.

#### **Ocena dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- analizuje informacje zawarte w tekście;
- porównuje informacje pochodzące z różnych fragmentów tekstu;
- wyciąga wnioski wynikające z przeczytanych informacji;
- wyjaśnia zależności między przedstawionymi faktami, wydarzeniami opiniami; lub
- samodzielnie sprawdza poprawność swoich wykorzystaniem odpowiedzi z tekstu;
- wykorzystuje informacje z tekstu do rozwiązania nowych zadań.

#### **Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- samodzielnie analizuje znaczenie przeczytanego tekstu;
- dostrzega informacje niewyrażone wprost;
- formułuje trafne wnioski i uzasadnia je treścią tekstu;
- porównuje informacje pochodzące z różnych tekstów;
- świadomie dobiera sposób czytania do celu zadania;
- wykorzystuje informacje z tekstu podczas rozwiązywania problemów.

#### **Ocena celująca -0 uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- samodzielnie wykorzystuje informacje z różnych źródeł;
- dostrzega związki między informacjami zawartymi w różnych tekstach;
- formułuje oryginalne i trafne wnioski;
- ocenia przydatność informacji do wykonania zadania;

- samodzielnie poszukuje tekstów poszerzających wiedzę na dany temat;
- świadomie wykorzystuje zdobyte informacje w nowych sytuacjach.

## **2. ODBIÓR TEKSTÓW KULTURY I INNYCH TEKSTÓW LITERACKICH**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności Ocenie podlega umiejętność odbioru tekstów literackich i innych tekstów kultury, odczytywania ich znaczeń, analizowania zachowania bohaterów, problematyki utworów, dostrzegania wartości oraz wykorzystywania znajomości tekstów podczas wykonywania zadań.

### **Ocena dopuszczająca**

- rozpoznaje tekst literacki oraz inne poznane teksty kultury;
- wskazuje elementy świata przedstawionego;
- odtwarza przebieg wydarzeń;
- opisuje bohaterów;
- odpowiada na pytania dotyczące tekstu;
- wyraża własną opinię o utworze.

### **Ocena dostateczna - uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- określa temat, główną myśl i problem utworu;
- wyjaśnia motywy postępowania bohaterów;
- wskazuje wartości i emocje obecne w utworze;
- uzasadnia własną opinię, odwołując się do tekstu;
- porównuje wybrane elementy poznanych utworów;
- wykorzystuje znajomość lektury podczas wykonywania zadań.

### **Ocena dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- analizuje zachowanie bohaterów;
- porównuje postawy bohaterów i dostrzega różnice między nimi;
- wyjaśnia znaczenie wydarzeń dla przebiegu utworu;
- formułuje wnioski wynikające z treści;
- uzasadnia swoje stanowisko odwołując się do kilku przykładów z tekstu;
- odnosi problematykę utworu do innych poznanych tekstów lub sytuacji życiowych.

### **Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- samodzielnie analizuje zależności między bohaterami, wydarzeniami i wartościami;
- porównuje sposób przedstawienia podobnych motywów w różnych tekstach;
- wyjaśnia funkcję wybranych środków artystycznych;
- formułuje samodzielne trafne wnioski;
- uzasadnia swoje stanowisko, wykorzystując argumenty i przykłady z tekstu;
- świadomie wykorzystuje znajomość tekstów podczas rozwiązywania nowych problemów.

### **Ocena celująca - uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- dostrzega różne sposoby odczytania utworu;

- samodzielnie łączy treść poznanych tekstów z innymi tekstami kultury;
- formułuje oryginalne i dobrze uzasadnione wnioski;
- samodzielnie poszukuje informacji poszerzających odbiór utworu;
- twórczo wykorzystuje znajomość tekstów podczas wykonywania zadań;
- wykazuje aktywność czytelniczą wykraczającą poza wymagania klasy VI.

### **3. TWORZENIE WYPOWIEDZI USTNYCH**

**Zakres ocenianych umiejętności: ocenie podlega umiejętność tworzenia wypowiedzi ustnych, planowania i budowania spójnych wypowiedzi, przedstawienia argumentowania własnego stanowiska, odwoływania się do własnych doświadczeń i poznanych tekstów kultury oraz dostosowywania wypowiedzi do celu i odbiorcy.**

#### **Ocena dopuszczająca**

- wypowiada się na podany temat;
- odpowiada na pytania dotyczące omawianego zagadnienia;
- opowiada o własnych doświadczeniach;
- słucha wypowiedzi innych;
- podejmuje próbę zachowania logicznej kolejności wypowiedzi;
- korzysta z pomocy nauczyciela podczas budowania wypowiedzi.

#### **Ocena dostateczna - uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- samodzielnie buduje wypowiedź na określony temat;
- zachowuje logiczny układ wypowiedzi;
- rozwija swoją wypowiedź;
- wyraża własne zdanie;
- uzasadnia swoją opinię;
- dobiera przykłady ilustrujące własną wypowiedź;
- zadaje pytania pogłębiające rozmowę.

#### **Ocena dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- planuje przebieg swojej wypowiedzi;
- dobiera informacje odpowiednie do celu wypowiedzi;
- argumentuje własne stanowisko, odwołując się do przykładów;
- porządkuje argumenty w logicznej kolejności;
- reaguje na wypowiedzi rozmówców;
- dostosowuje sposób wypowiedzi do sytuacji komunikacyjnej.

#### **Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- samodzielnie planuje i porządkuje swoją wypowiedź;
- świadomie dobiera argumenty do przedstawianego stanowiska;
- odwołuje się do własnych doświadczeń oraz poznanych tekstów;
- dostosowuje język do odbiorcy i celu wypowiedzi;
- aktywnie uczestniczy w rozmowie;

- odnosi się do wypowiedzi rozmówcy w sposób rzeczowy i kulturalny.

#### **Ocena celująca uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- swobodnie tworzy rozbudowane wypowiedzi;
- świadomie dobiera argumenty odpowiednie do omawianego problemu;
- wykorzystuje przykłady z lektur, innych tekstów kultury oraz własnych doświadczeń;
- rozwija rozmowę poprzez trafne pytania i własne refleksje;
- wykorzystuje bogate i zróżnicowane słownictwo;
- wykazuje kulturę wypowiedzi i szacunek wobec rozmówców.

### **4. TWORZENIE WYPOWIEDZI PISEMNYCH**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności Ocenie podlega umiejętność planowania i tworzenia spójnych wypowiedzi pisemnych, argumentowania własnego stanowiska, dobierania odpowiednich przykładów i odwołań do poznanych tekstów kultury, redagowania oraz doskonalenia własnych tekstów zgodnie z ich celem i odbiorcą.

#### **Ocena dopuszczająca**

- zapisuje krótkie wypowiedzi zgodne z tematem;
- podejmuje próbę zachowania logicznej kolejności;
- stosuje podstawowe elementy poznanych form wypowiedzi;
- tworzy dialog rozwijający wydarzenia, popełnia błędy w zapisie;
- zapisuje myśli prostymi zdaniami;
- korzysta z pomocy nauczyciela podczas planowania i redagowania tekstu;
- podejmuje próbę poprawy tekstu po wskazówkach nauczyciela.

#### **Ocena dostateczna uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- samodzielnie planuje wypowiedź;
- zachowuje logiczny układ tekstu;
- rozwija temat zgodnie z poleceniem;
- stosuje elementy właściwe dla poznanej formy wypowiedzi;
- wykorzystuje dialog do przedstawienia bohaterów i zapisuje poprawnie większość wypowiedzi;
- dobiera odpowiednie słownictwo;
- poprawia tekst z wykorzystaniem informacji zwrotnej;
- wyraża własne stanowisko i uzasadnia je argumentami;
- odwołuje się do własnych doświadczeń lub poznanych tekstów.

#### **Ocena dobra uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- samodzielnie tworzy spójną i uporządkowaną wypowiedź;
- świadomie rozwija kolejne części tekstu;
- tworzy dialog rozwijający akcję oraz stosuje różne określenia sposobu mówienia;
- dobiera środki językowe odpowiednie do celu wypowiedzi;
- argumenty porządkuje logicznej w kolejności; dobiera przykłady potwierdzające własne stanowisko;
- buduje krótką wypowiedź argumentacyjną (stanowisko argumenty - przykłady - wniosek);

- sprawdza zgodność tekstu z kryteriami sukcesu;
- samodzielnie poprawia zauważone błędy

**Ocena bardzo dobra uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- planuje wypowiedź odpowiednio do celu i odbiorcy;
- tworzy spójny, uporządkowany tekst;
- świadomie wykorzystuje dialog do budowania charakterystyki bohaterów i dynamiki tekstu;
- świadomie dobiera środki językowe;
- argumentuje własne stanowisko, odwołując się do różnych przykładów;
- wykorzystuje informacje z lektur oraz innych tekstów jako uzasadnienie własnych argumentów;
- poprawia i doskonali własny tekst zgodnie z kryteriami sukcesu
- samodzielnie poprawia zauważone błędy.

**Ocena celująca uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- samodzielnie planuje i redaguje rozbudowane wypowiedzi;
- świadomie dobiera argumenty odpowiednie do celu wypowiedzi;
- wykorzystuje przykłady z lektur, innych tekstów kultury oraz własnych doświadczeń;
- zachowuje spójność i logiczny układ wypowiedzi;
- tworzy dialog naturalny, swobodny i funkcjonalny, który wzmacnia przekaz opowiadania;
- samodzielnie ocenia jakość własnego tekstu, poprawia go i doskonali;
- twórczo rozwija temat.

## **5.KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności Ocenie podlega umiejętność analizowania i wykorzystywania poznanych zjawisk językowych, świadomego dobierania rozwiązań językowych do celu i odbiorcy wypowiedzi oraz uzasadniania ich zastosowania podczas tworzenia i redagowania własnych tekstów.

**Ocena dopuszczająca**

- rozpoznaje poznane części mowy i części zdania;
- wskazuje podstawowe elementy wypowiedzi;
- stosuje poznane zasady językowe podczas wykonywania prostych zadań;
- korzysta z pomocy nauczyciela podczas analizy językowej;
- podejmuje próbę wykorzystania poznanej wiedzy w wypowiedziach.

**Ocena dostateczna - uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- wyjaśnia poznane zjawiska językowe;
- rozpoznaje i poprawnie stosuje poznane formy gramatyczne;
- wykorzystuje wiedzę o języku podczas budowania wypowiedzi ustnych i pisemnych;
- dobiera odpowiednie formy wyrazów do wypowiedzi; kontekstu
- poprawnie wykonuje zadania językowe;
- uzasadnia wybór zastosowanych form językowych.

**Ocena dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- analizuje poznane zjawiska językowe;
- porównuje różne rozwiązania językowe;
- wyjaśnia zależności między elementami języka;
- świadomie wykorzystuje wiedzę o języku podczas tworzenia i redagowania własnych wypowiedzi;
- samodzielnie poprawia zauważone błędy językowe;
- uzasadnia wybór zastosowanych form językowych.

**Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- świadomie dobiera środki językowe odpowiednie do celu, odbiorcy i sytuacji komunikacyjnej;
- wykorzystuje wiedzę o języku podczas redagowania i doskonalenia własnych tekstów;
- wyjaśnia wpływ zastosowanych środków językowych na sposób odbioru wypowiedzi;
- dostrzega różne możliwości wyrażenia tej samej treści;
- świadomie przekształca wypowiedź, dobierając językowe rozwiązania odpowiednie do zamierzonego efektu.

**Ocena celująca - uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- twórczo wykorzystuje wiedzę o języku podczas tworzenia własnych wypowiedzi;
- świadomie dobiera rozwiązania językowe do celu, odbiorcy i sytuacji komunikacyjnej;
- analizuje wpływ zastosowanych środków językowych na odbiór tekstu;
- wykorzystuje wiedzę o języku do doskonalenia własnych i cudzych wypowiedzi;
- wykazuje zainteresowanie językiem oraz świadomie wykorzystuje jego możliwości w komunikacji.

**6.SAMODZIELNOŚĆ I UMIEJĘTNOŚĆ UCZENIA SIĘ**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności Ocenie podlega umiejętność świadomego organizowania własnego procesu uczenia się, planowania kolejnych etapów pracy, monitorowania postępów, dobierania odpowiednich strategii uczenia się oraz modyfikowania sposobu pracy w celu osiągnięcia lepszych efektów.

**Ocena dopuszczająca**

- korzysta z pomocy nauczyciela podczas wykonywania zadań;
- podejmuje próbę wykonania zadania zgodnie z poleceniem;
- korzysta z podręcznika oraz wskazanych materiałów;
- podejmuje próbę poprawy swojej pracy;
- wykonuje zadania z wykorzystaniem kryteriów sukcesu przy wsparciu nauczyciela.

**Ocena dostateczna - uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- samodzielnie przygotowuje się do zajęć;
- korzysta z różnych źródeł informacji odpowiednich do wykonywanego zadania;
- planuje sposób wykonania zadania;
- poprawia swoją pracę z wykorzystaniem informacji zwrotnej;
- dokonuje prostej samooceny wykonanej pracy;
- stosuje różne sposoby ułatwiające uczenie się i zapamiętywanie;

- wybiera metodę uczenia się odpowiednią do wykonywanego zadania.

**Ocena dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- samodzielnie planuje kolejne etapy swojej pracy;
- wyszukuje i wybiera informacje potrzebne do wykonania zadania;
- świadomie korzysta z kryteriów sukcesu podczas planowania i wykonywania pracy;
- poprawia i doskonali pracę; własne
- wyciąga popelnionych wnioski z błędów;
- organizuje własną naukę odpowiednio do wyznaczonego celu;
- monitoruje postępy podczas wykonywania zadania.

**Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- samodzielnie organizuje proces uczenia się;
- świadomie dobiera źródła informacji;
- planuje czas potrzebny do wykonania zadania;
- wykorzystuje informację zwrotną do doskonalenia własnych umiejętności;
- ocenia skuteczność zastosowanych sposobów uczenia się;
- modyfikuje sposób pracy, jeśli wybrana metoda nie przynosi oczekiwanych efektów;
- świadomie dobiera strategię uczenia się odpowiednie do własnych potrzeb.

**Ocena celująca - uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- samodzielnie planuje i organizuje własny proces uczenia się;
- świadomie dobiera i modyfikuje strategię uczenia się odpowiednio do celu;
- wykorzystuje refleksję nad własnym uczeniem się do planowania dalszego rozwoju;
- podejmuje w inicjatywę rozwijaniu własnych zainteresowań;
- dzieli się skutecznymi sposobami z uczenia się innymi;
- świadomie rozwija własny warsztat uczenia się wykorzystuje go podczas nowych wyzwań edukacyjnych.

## **7. POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA, ORTOGRAFICZNA I INTERPUNKCYJNA**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności Ocenie podlega umiejętność świadomego stosowania zasad poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej, redagowania i doskonalenia własnych wypowiedzi, uzasadniania zastosowanych rozwiązań językowych oraz wykorzystywania wiedzy o języku podczas poprawiania własnych tekstów.

**Ocena dopuszczająca**

- podejmuje próbę stosowania poznanych zasad poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej;
- zapisuje wyrazy zgodnie z poznanymi zasadami;
- buduje proste, zrozumiałe zdania;
- korzysta z pomocy nauczyciela podczas poprawiania błędów;
- podejmuje próbę sprawdzenia własnej pracy przed oddaniem.

**Ocena dostateczna - uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- stosuje poznane zasady poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej w typowych sytuacjach;
- buduje poprawne pod względem językowym wypowiedzi;
- poprawia wskazane błędy;
- korzysta ze słowników i innych pomocy;
- sprawdza własną pracę przed oddaniem;
- uzasadnia zastosowanie poznanych zasad językowych, ortograficznych i interpunkcyjnych.

**Ocena dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- świadomie stosuje poznane zasady poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej;
- samodzielnie poprawia zauważone błędy;
- wykorzystuje poznane zasady podczas redagowania i doskonalenia własnych tekstów;
- uzasadnia zastosowane rozwiązania językowe;
- świadomie kontroluje poprawność własnych wypowiedzi przed ich oddaniem.

**Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- świadomie kontroluje poprawność własnych wypowiedzi na każdym etapie ich tworzenia;
- poprawia błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne przed oddaniem pracy;
- wykorzystuje słowniki oraz inne źródła do rozstrzygania wątpliwości językowych;
- doskonali własne wypowiedzi pod względem poprawności;
- wyjaśnia wpływ poprawności językowej na czytelność i odbiór tekstu;
- świadomie redaguje tekst, dbając o jego poprawność i estetykę.

**Ocena celująca - uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- samodzielnie dba o poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną swoich wypowiedzi;
- świadomie dobiera rozwiązania językowe zwiększające jakość tekstu;
- wykorzystuje o wiedzę języku do poprawiania własnych i cudzych wypowiedzi; uzasadnia zastosowanie poznanych zasad;
- świadomie wykorzystuje poprawność językową jako element skutecznej komunikacji;
- dostrzega zależność między poprawnością językową a jakością tworzonych wypowiedzi.

## **Klasa VII**

### **1. CZYTANIE**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności Ocenie podlega umiejętność czytania tekstów odpowiednich do wieku ucznia, interpretowania ich treści, analizowania, porównywania i oceniania informacji oraz wykorzystywania przeczytanych tekstów podczas rozwiązywania problemów i tworzenia własnych wypowiedzi.

#### **Ocena dopuszczająca**

- odczytuje informacje podane wprost;
- wyszukuje informacje zgodnie z poleceniem;
- odpowiada na pytania dotyczące tekstu;
- wyjaśnia znaczenie prostych fragmentów tekstu własnymi słowami;
- korzysta z tekstu podczas wykonywania prostych zadań;
- podejmuje próbę samodzielnego czytania tekstów odpowiednich do wieku.

#### **Ocena dostateczna - uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- określa temat, główną myśl i problem tekstu;
- porządkuje informacje według określonego kryterium;
- wyszukuje informacje znajdujące się w różnych częściach tekstu;
- wyjaśnia znaczenie przeczytanych informacji;
- uzasadnia odpowiedzi, odwołując się do tekstu;
- wykorzystuje informacje podczas wykonywania typowych zadań.

#### **Ocena dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- analizuje informacje zawarte w tekście;
- interpretuje informacje niewyrażone wprost;
- wyjaśnia zależności między informacjami i wnioskami autora;
- odróżnia fakty od opinii;
- uzasadnia własne wnioski fragmentami tekstu;
- wykorzystuje informacje z tekstu podczas rozwiązywania nowych zadań.

#### **Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- samodzielnie interpretuje tekst;
- określa intencję autora;
- ocenia sposób przedstawienia informacji;
- porównuje informacje pochodzące z różnych tekstów;
- świadomie dobiera sposób czytania do celu zadania;
- wykorzystuje przeczytane informacje podczas rozwiązywania problemów i uzasadniania własnego stanowiska.

#### **Ocena celująca - uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- krytycznie analizuje informacje zawarte w różnych tekstach;
- dostrzega różne możliwości odczytania tekstu;

- ocenia wiarygodność i wartość informacji odpowiednio do wieku;
- samodzielnie poszukuje tekstów poszerzających wiedzę;
- świadomie wykorzystuje informacje z różnych źródeł podczas rozwiązywania problemów;
- formułuje oryginalne i dobrze uzasadnione wnioski.

## **2. ODBIÓR TEKSTÓW KULTURY I INNYCH TEKSTÓW LITERACKICH**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności Ocenie podlega umiejętność odbioru tekstów literackich i innych tekstów kultury, interpretowania ich znaczeń, dostrzegania wartości, analizowania problematyki utworów oraz świadomego wykorzystywania ich podczas tworzenia i uzasadniania własnych wypowiedzi.

### **Ocena dopuszczająca**

- rozpoznaje tekst literacki oraz inne teksty kultury;
- wskazuje elementy świata przedstawionego;
- odtwarza przebieg wydarzeń;
- opisuje bohaterów;
- odpowiada na pytania dotyczące tekstu;
- wyraża własną opinię o utworze.

### **Ocena dostateczna - uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- określa temat, problem i główną myśl utworu;
- wyjaśnia motywy postępowania bohaterów;
- rozpoznaje wartości obecne w utworze;
- uzasadnia własną opinię, odwołując się do tekstu;
- porównuje wybrane teksty kultury;
- wykorzystuje znajomość lektury podczas wykonywania zadań.

### **Ocena dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- interpretuje zachowanie bohaterów;
- analizuje zależności między wydarzeniami i problematyką utworu;
- wyjaśnia funkcję wybranych środków artystycznych;
- formułuje trafne wnioski;
- uzasadnia swoje stanowisko przykładami z tekstu;
- dostrzega związki między poznanymi tekstami kultury.

### **Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- samodzielnie interpretuje utwór;
- porównuje sposób przedstawienia podobnych problemów w różnych tekstach kultury;
- ocenia postawy bohaterów w odniesieniu do wartości;
- formułuje własne, trafne wnioski;
- wykorzystuje znajomość tekstów argumentowania;
- świadomie odwołuje się do poznanych tekstów kultury.

### **Ocena celująca - uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- proponuje własne interpretacje utworu i przekonująco je uzasadnia;
- dostrzega uniwersalny charakter poruszanych problemów;
- samodzielnie wyszukuje teksty poszerzające interpretację;
- twórczo wykorzystuje poznane teksty kultury;
- formułuje oryginalne, pogłębione wnioski;
- wykazuje aktywność czytelniczą wykraczającą poza wymagania programowe.

### **3. TWORZENIE WYPOWIEDZI USTNYCH**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności Ocenie podlega umiejętność tworzenia wypowiedzi ustnych, przedstawiania i uzasadniania własnego stanowiska, argumentowania z wykorzystaniem poznanych tekstów kultury, uczestniczenia w dyskusji, odnoszenia się do wypowiedzi innych osób oraz dostosowywania języka do celu, odbiorcy i sytuacji komunikacyjnej.

#### **Ocena dopuszczająca**

- wypowiada się na podany temat;
- odpowiada na pytania dotyczące omawianego zagadnienia;
- przedstawia własne zdanie;
- słucha wypowiedzi innych;
- podejmuje próbę zachowania logicznego układu wypowiedzi;
- korzysta z pomocy nauczyciela podczas planowania wypowiedzi.

#### **Ocena dostateczna uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- samodzielnie buduje spójną wypowiedź;
- przedstawia własne stanowisko;
- uzasadnia swoje zdanie odpowiednimi argumentami;
- odwołuje się do własnych doświadczeń oraz poznanych tekstów kultury;
- dostosowuje wypowiedź do tematu i celu;
- aktywnie uczestniczy w rozmowie.

#### **Ocena dobra uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- planuje przebieg wypowiedzi odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej;
- argumentuje własne stanowisko, wykorzystując odpowiednie przykłady;
- odwołuje się do lektur i innych tekstów kultury;
- odnosi wypowiedzi do rozmówców;
- uczestniczy w dyskusji z zachowaniem zasad kultury wypowiedzi;
- dobiera środki językowe odpowiednie do odbiorcy.

#### **Ocena bardzo dobra uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- świadomie planuje i porządkuje swoją wypowiedź;
- trafnie dobiera argumenty do przedstawianego stanowiska;
- wykorzystuje przykłady z lektur, innych tekstów kultury oraz własnych doświadczeń;
- analizuje wypowiedzi rozmówców i rzeczowo się do nich odnosi;

- uczestniczy w dyskusji, szanując odmienne stanowiska;
- świadomie dostosowuje język do celu i odbiorcy.

#### **Ocena celująca uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- swobodnie i świadomie buduje rozbudowane wypowiedzi;
- przekonująco argumentuje własne stanowisko;
- wykorzystuje różnorodne przykłady i konteksty;
- prowadzi dyskusję w sposób rzeczowy, kulturalny i otwarty na argumenty innych;
- formułuje trafne pytania pogłębiające rozmowę;
- świadomie wykorzystuje środki językowe do osiągnięcia zamierzonego efektu komunikacyjnego.

### **4. TWORZENIE WYPOWIEDZI PISEMNYCH**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności Ocenie podlega umiejętność świadomego tworzenia wypowiedzi pisemnych przewidzianych dla danego etapu edukacyjnego, planowania ich kompozycji, argumentowania z wykorzystaniem poznanych tekstów kultury, dostosowywania stylu do celu i odbiorcy oraz samodzielnego redagowania i doskonalenia własnych tekstów.

#### **Ocena dopuszczająca**

- tworzy wypowiedzi zgodne z tematem;
- podejmuje próbę zachowania logicznej kompozycji;
- stosuje podstawowe elementy poznanych form wypowiedzi;
- tworzy dialog zgodny z sytuacją przedstawioną w tekście;
- podejmuje próbę wyrażenia własnego stanowiska;
- korzysta z pomocy nauczyciela podczas planowania, poprawiania tekstu.

#### **Ocena dostateczna - uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- samodzielnie planuje wypowiedź;
- zachowuje spójną kompozycję tekstu;
- rozwija temat zgodnie z poleceniem;
- wykorzystuje dialog do rozwijania wydarzeń i zachowuje poprawność jego zapisu;
- przedstawia własne stanowisko;
- argumentuje, odwołując się do lektur, innych tekstów kultury oraz własnych doświadczeń;
- stosuje elementy właściwe dla poznanych form wypowiedzi;
- poprawia tekst z wykorzystaniem informacji zwrotnej.

#### **Ocena dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- świadomie planuje kompozycję wypowiedzi;
- tworzy rozprawkę, przemówienie i inne wypowiedzi argumentacyjne zgodnie z ich celem i kompozycją;
- logicznie porządkuje argumenty;
- dobiera trafne przykłady i odwołania do lektur;
- świadomie wykorzystuje dialog do budowania charakteryzowania bohaterów;

- zachowuje spójność tekstu;
- świadomie redaguje własny tekst.

**Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- świadomie buduje przekonującą wypowiedź;
- trafnie dobiera argumenty oraz przykłady;
- wykorzystuje różne teksty kultury jako uzasadnienie własnego stanowiska;
- dostosowuje styl wypowiedzi do celu i odbiorcy;
- świadomie dostosowuje dialog do komunikacyjnej sytuacji i cech bohaterów;
- doskonali tekst pod względem treści, kompozycji języka;
- świadomie wykorzystuje kryteria sukcesu podczas redagowania pracy.

**Ocena celująca - uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- tworzy dojrzałe i oryginalne wypowiedzi;
- świadomie wykorzystuje różnorodne argumenty oraz konteksty;
- twórczo rozwija temat;
- dobiera środki językowe odpowiednie do zamierzonego efektu;
- tworzy wielofunkcyjny dialog, który buduje napięcie, pogłębia i charakteryzykuje postaci wzbogaca kompozycję tekstu;
- ocenia samodzielnie jakość własnego tekstu i świadomie go doskonali.

## **5.KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności Ocenie podlega umiejętność świadomego wykorzystywania wiedzy o języku podczas tworzenia wypowiedzi ustnych i pisemnych, analizowania i porównywania różnych rozwiązań językowych, dobierania środków językowych odpowiednich do celu, odbiorcy i sytuacji komunikacyjnej oraz doskonalenia własnych tekstów.

**Ocena dopuszczająca**

- rozpoznaje poznane zjawiska językowe;
- stosuje podstawowe wiadomości z zakresu nauki o języku podczas wykonywania prostych zadań;
- podejmuje próbę wykorzystania wiedzy językowej w swoich wypowiedziach;
- korzysta z pomocy nauczyciela podczas analizy językowej.

**Ocena dostateczna uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- wyjaśnia poznane zjawiska językowe;
- poprawnie wykorzystuje wiadomości z nauki o języku podczas tworzenia wypowiedzi;
- dobiera odpowiednie formy językowe do sytuacji komunikacyjnej;
- uzasadnia zastosowane rozwiązania językowe;
- wykorzystuje wiedzę o języku podczas redagowania własnych tekstów.

**Ocena dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- analizuje poznane zjawiska językowe;
- porównuje różne rozwiązania językowe;

- świadomie wykorzystuje wiedzę o języku podczas tworzenia wypowiedzi ustnych i pisemnych;
- dobiera środki językowe odpowiednie do celu wypowiedzi;
- samodzielnie poprawia błędy językowe;
- uzasadnia dokonane językowe. wybory

**Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- świadomie dobiera środki językowe odpowiednie do odbiorcy, celu i sytuacji komunikacyjnej;
- wykorzystuje wiedzę o języku do redagowania i doskonalenia własnych tekstów;
- wyjaśnia wpływ zastosowanych środków językowych na odbiór wypowiedzi;
- przekształca świadomie wypowiedzi zgodnie z zamierzonym efektem;
- wykorzystuje różne możliwości językowego wyrażenia tej samej treści.

**Ocena celująca - uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- twórczo wykorzystuje wiedzę o języku podczas tworzenia własnych wypowiedzi;
- świadomie dobiera rozwiązania językowe odpowiednie do różnych sytuacji komunikacyjnych;
- analizuje skuteczność zastosowanych Środków językowych;
- wykorzystuje wiedzę o języku do doskonalenia własnych i cudzych wypowiedzi;
- świadomie rozwija własną kulturę języka.

## **6.SAMODZIELNOŚĆ I UMIEJĘTNOŚĆ UCZENIA SIĘ**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności Ocenie podlega umiejętność świadomego planowania i organizowania własnego procesu uczenia się, wyszukiwania, selekcjonowania i wykorzystywania informacji, monitorowania postępów, dobierania i modyfikowania strategii uczenia się oraz wykorzystywania zdobytych doświadczeń do dalszego rozwoju.

**Ocena dopuszczająca**

- podejmuje próbę samodzielnego wykonania zadania;
- korzysta ze wskazanych źródeł informacji;
- wykonuje zadania zgodnie z poleceniem;
- korzysta z pomocy nauczyciela podczas planowania pracy;
- podejmuje próbę poprawy własnej pracy.

**Ocena dostateczna - uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- samodzielnie planuje sposób wykonania zadania;
- korzysta z różnych źródeł informacji;
- organizuje własną pracę;
- wykorzystuje kryteria sukcesu podczas wykonywania zadania;
- dokonuje samooceny wykonanej pracy;
- wykorzystuje informację zwrotną do poprawy swoich działań;
- wybiera metody uczenia się odpowiednie do wykonywanego zadania.

**Ocena dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- świadomie planuje proces uczenia się;

- wyszukuje, selekcjonuje i wykorzystuje potrzebne informacje;
- monitoruje własne postępy;
- modyfikuje sposób pracy w zależności od napotkanych trudności;
- dobiera strategie uczenia się odpowiednie do celu;
- wyciąga wnioski z własnych sukcesów i popełnionych błędów.

#### **Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- świadomie organizuje własny proces uczenia się;
- samodzielnie dobiera skuteczne strategie uczenia się;
- ocenia skuteczność zastosowanych metod;
- modyfikuje sposób uczenia się w celu osiągnięcia lepszych efektów;
- wykorzystuje zdobyte doświadczenia podczas realizacji nowych zadań;
- planuje własny rozwój w zakresie języka polskiego.

#### **Ocena celująca - uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- świadomie kieruje własnym procesem uczenia się;
- samodzielnie rozwija własny warsztat pracy;
- inspiruje innych do poszukiwania skutecznych sposobów uczenia się;
- wykorzystuje refleksję nad własnym uczeniem się do planowania dalszego rozwoju;
- podejmuje inicjatywy wykraczające poza obowiązkowe wymagania edukacyjne.

### **7. POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA, ORTOGRAFICZNA I INTERPUNKCYJNA**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności. Ocenie podlega umiejętność świadomego stosowania zasad poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej podczas tworzenia wypowiedzi ustnych i pisemnych, samodzielnego redagowania i poprawiania własnych tekstów, korzystania z różnych źródeł rozstrzygania wątpliwości językowych oraz wykorzystywania poprawności językowej do podnoszenia jakości własnych wypowiedzi.

#### **Ocena dopuszczająca**

- podejmuje próbę stosowania poznanych zasad poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej;
- zapisuje wyrazy zgodnie z poznanymi zasadami;
- buduje zrozumiałe wypowiedzi;
- korzysta z pomocy nauczyciela podczas poprawiania błędów;
- podejmuje próbę sprawdzenia własnej pracy przed oddaniem.

#### **Ocena dostateczna - uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- stosuje poznane zasady poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej podczas tworzenia wypowiedzi;
- poprawia wskazane błędy;
- korzysta ze słowników oraz innych źródeł rozstrzygania wątpliwości językowych;
- sprawdza własną pracę przed oddaniem;
- uzasadnia zastosowanie poznanych zasad.

**Ocena dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- świadomie stosuje poznane zasady poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej;
- samodzielnie poprawia zauważone błędy;
- wykorzystuje poznane zasady podczas redagowania i doskonalenia własnych tekstów;
- świadomie kontroluje poprawność własnych wypowiedzi na etapie ich tworzenia;
- uzasadnia zastosowane rozwiązania językowe.

**Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- świadomie redaguje własne wypowiedzi pod względem poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej;
- wykorzystuje słowniki oraz inne źródła do samodzielnego rozstrzygania wątpliwości;
- wyjaśnia wpływ poprawności językowej odbiór na tekstu;
- doskonalili własne teksty przed ich oddaniem;
- świadomie wykorzystuje wiedzę językową podczas korekty własnych wypowiedzi.

**Ocena celująca - uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- świadomie dba o poprawność wszystkich tworzonych wypowiedzi;
- wykorzystuje wiedzę o języku do poprawiania własnych i cudzych tekstów;
- uzasadnia zastosowanie poznanych zasad;
- świadomie wykorzystuje poprawność językową jako element skutecznej komunikacji;
- rozwija kulturę języka w swoich wypowiedziach.

## **Klasa VIII**

### **1. CZYTANIE**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności Ocenie podlega umiejętność czytania tekstów odpowiednich do wieku ucznia, krytycznego interpretowania i oceniania ich treści oraz świadomego wykorzystywania przeczytanych tekstów podczas rozwiązywania problemów i tworzenia własnych wypowiedzi.

#### **Ocena dopuszczająca**

- odczytuje informacje podane wprost;
- wyszukuje informacje zgodnie z poleceniem;
- odpowiada na pytania dotyczące tekstu;
- wyjaśnia znaczenie prostych fragmentów tekstu własnymi słowami;
- korzysta z tekstu podczas wykonywania prostych zadań;
- podejmuje próbę samodzielnego czytania tekstów odpowiednich do wieku.

#### **Ocena dostateczna - uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- określa temat, główną myśl i problem tekstu;
- porządkuje informacje według określonego kryterium;
- wyszukuje informacje znajdujące się w różnych częściach tekstu;
- wyjaśnia znaczenie przeczytanych informacji;
- uzasadnia odpowiedzi, odwołując się do tekstu;
- wykorzystuje informacje podczas wykonywania typowych zadań.

#### **Ocena dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- analizuje informacje zawarte w tekście;
- interpretuje informacje niewyrażone wprost;
- wyjaśnia zależności między informacjami oraz wnioskami autora;
- odróżnia fakty od opinii i określa ich funkcję;
- uzasadnia własne wnioski fragmentami tekstu;
- wykorzystuje informacje z tekstu podczas rozwiązywania nowych problemów.

#### **Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- samodzielnie interpretuje tekst;
- określa intencję autora i sposób jej realizacji;
- porównuje informacje pochodzące z różnych tekstów;
- ocenia wartość i przydatność informacji do wykonania zadania;
- świadomie dobiera sposób czytania do celu zadania;
- wykorzystuje przeczytane informacje argumentowania podczas własnego stanowiska.

#### **Ocena celująca - uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- krytycznie analizuje i porównuje informacje z różnych tekstów;
- syntetyzuje informacje pochodzące z różnych źródeł;
- samodzielnie ocenia wiarygodność i wartość informacji;

- świadomie dobiera przeczytane teksty jako argument lub kontekst własnej wypowiedzi;
- formuluje i oryginalne, logiczne przekonująco uzasadnione wnioski;
- wykorzystuje zdobyte umiejętności czytelnicze w nowych, złożonych sytuacjach.

## **2. ODBIÓR TEKSTÓW KULTURY I INNYCH TEKSTÓW LITERACKICH**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności Ocenie podlega umiejętność świadomego interpretowania tekstów literackich i innych tekstów kultury, analizowania ich problematyki, formułowania argumentów oraz wykorzystywania zdobytej wiedzy w nowych sytuacjach.

### **Ocena dopuszczająca**

- rozpoznaje tekst literacki oraz inne teksty kultury;
- wskazuje elementy świata przedstawionego;
- odtwarza przebieg wydarzeń;
- opisuje bohaterów;
- odpowiada na pytania dotyczące tekstu;
- wyraża własną opinię o utworze.

### **Ocena dostateczna - uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- określa temat, problem i główną myśl utworu;
- wyjaśnia motywy postępowania bohaterów;
- uzasadnia własną opinię, odwołując się do tekstu;
- rozpoznaje wartości i problemy przedstawione w utworze;
- porównuje poznane teksty kultury;
- wykorzystuje znajomość lektur wykonywania podczas zadań.

### **Ocena dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- interpretuje utwór;
- analizuje zależności między elementami utworu;
- wyjaśnia funkcję środków artystycznych;
- formuluje trafne wnioski;
- uzasadnia swoje stanowisko argumentami opartymi na tekście;
- wykorzystuje znajomość różnych tekstów kultury podczas rozwiązywania problemów.

### **Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- samodzielnie interpretuje utwór z wykorzystaniem poznanych pojęć;
- porównuje różne sposoby przedstawienia tego samego problemu;
- ocenia postawy bohaterów i przedstawione wartości;
- świadomie wykorzystuje teksty kultury podczas argumentowania;
- formuluje pogłębione i logicznie uzasadnione wnioski;
- samodzielnie dobiera przykłady do własnej argumentacji.

### **Ocena celująca uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- interpretuje tekst z uwzględnieniem różnych możliwych sposobów odczytania;

- krytycznie analizuje przedstawione problemy i wartości;
- twórczo wykorzystuje znajomość literatury i innych tekstów kultury;
- samodzielnie poszukuje dodatkowych kontekstów;
- formułuje oryginalne, dojrzałe i przekonująco uzasadnione wnioski;
- świadomie wykorzystuje zdobyte kompetencje podczas rozwiązywania nowych problemów.

### **3. TWORZENIE WYPOWIEDZI USTNYCH**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności Ocenie podlega umiejętność świadomego tworzenia wypowiedzi ustnych, argumentowania i kontrargumentowania, analizowania stanowisk rozmówców, prowadzenia rzeczowej dyskusji z poszanowaniem odmiennych poglądów oraz świadomego wykorzystywania środków językowych odpowiednich do celu, odbiorcy i sytuacji komunikacyjnej.

#### **Ocena dopuszczająca**

- wypowiada się na podany temat;
- odpowiada na pytania dotyczące omawianego zagadnienia;
- przedstawia własne zdanie;
- słucha wypowiedzi innych;
- podejmuje próbę zachowania logicznego układu wypowiedzi;
- korzysta z pomocy nauczyciela podczas planowania wypowiedzi.

#### **Ocena dostateczna uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- samodzielnie buduje spójną wypowiedź;
- przedstawia własne stanowisko;
- uzasadnia je odpowiednimi argumentami;
- odwołuje się do lektur, innych tekstów kultury oraz własnych doświadczeń;
- dostosowuje wypowiedź do celu i odbiorcy;
- aktywnie uczestniczy rozmowie.

#### **Ocena dobra uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- świadomie planuje przebieg swojej wypowiedzi;
- argumentuje własne stanowisko, wykorzystując trafnie dobrane przykłady i konteksty;
- analizuje i porównuje przedstawiane stanowiska;
- odnosi się do argumentów rozmówców;
- uczestniczy w dyskusji zgodnie z zasadami kultury komunikacji;
- świadomie dobiera środki językowe odpowiednie do sytuacji.

#### **Ocena bardzo dobra uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- świadomie i przekonująco prezentuje własne stanowisko;
- trafnie dobiera argumenty oraz konteksty;
- analizuje argumenty rozmówców i rzeczowo się do nich odnosi;
- formułuje kontrargumenty z poszanowaniem odmiennego zdania;
- świadomie kieruje przebiegiem dyskusji poprzez trafne pytania;

- dostosowuje język do celu, odbiorcy i sytuacji komunikacyjnej.

#### **Ocena celująca uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- swobodnie prowadzi rozbudowane wypowiedzi i dyskusje;
- krytycznie analizuje różne stanowiska;
- polemizuje z argumentami rozmówców w sposób rzeczowy i kulturalny;
- świadomie wykorzystuje przykłady, konteksty oraz środki językowe do osiągnięcia zamierzonego efektu; inspiruje dyskusję poprzez trafne pytania i własne refleksje; wysoką
- wykazuje kulturę słowa oraz odpowiedzialność za własną wypowiedź.

### **4. TWORZENIE WYPOWIEDZI PISEMNYCH**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności Ocenie podlega umiejętność świadomego i samodzielnego tworzenia wypowiedzi pisemnych przewidzianych dla danego etapu edukacyjnego, wykorzystywania argumentów oraz różnorodnych kontekstów, dostosowywania języka do celu i odbiorcy, a także redagowania, doskonalenia i świadomego oceniania jakości własnych tekstów.

#### **Ocena dopuszczająca**

- tworzy wypowiedzi zgodne z tematem;
- podejmuje próbę zachowania logicznej kompozycji;
- stosuje podstawowe elementy poznanych form wypowiedzi;
- tworzy dialog zgodny z tematem i poprawnie zapisuje większość wypowiedzi;
- przedstawia własne stanowisko;
- korzysta z pomocy nauczyciela podczas redagowania tekstu.

#### **Ocena dostateczna - uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- samodzielnie planuje i redaguje wypowiedzi;
- zachowuje spójność i logiczny układ tekstu;
- argumentuje własne stanowisko;
- wykorzystuje lektury, inne teksty kultury oraz własne doświadczenia; właściwe
- stosuje cechy poznanych form wypowiedzi;
- wykorzystuje dialog do rozwijania akcji przedstawiania bohaterów;
- poprawia tekst po otrzymaniu informacji zwrotnej.

#### **Ocena dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- świadomie tworzy różne formy wypowiedzi zgodnie z ich funkcją;
- trafnie dobiera argumenty i konteksty;
- wykorzystuje przykłady z lektur oraz innych tekstów kultury;
- świadomie wykorzystuje dialog do budowania nastroju i dynamiki tekstu;
- zachowuje spójność i przejrzystość kompozycji;
- świadomie doskonali redaguje i własny tekst.

#### **Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- tworzy przekonujące i dojrzałe wypowiedzi;

- świadomie wykorzystuje argumenty, przykłady i konteksty;
- dostosowuje styl wypowiedzi do celu, odbiorcy i sytuacji komunikacyjnej;
- tworzy dialog dopasowany do charakteru bohaterów oraz zamierzonego efektu wypowiedzi;
- świadomie wykorzystuje wiedzę o języku podczas redagowania tekstu;
- doskonali tekst pod względem treści, kompozycji i poprawności.

#### **Ocena celująca - uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- tworzy oryginalne, przemyślane i przekonujące wypowiedzi;
- krytycznie wykorzystuje różnorodne konteksty i przykłady;
- świadomie dobiera środki językowe do zamierzonego efektu;
- swobodnie wykorzystuje dialog jako środek artystyczny i kompozycyjny, nadając tekstowi indywidualny styl i pogłębiając jego przekaz; twórczo rozwija temat;
- samodzielnie ocenia i doskonali własne teksty, wykorzystując zdobytą wiedzę i doświadczenie.

### **5.KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności Ocenie podlega umiejętność świadomego i funkcjonalnego wykorzystywania wiedzy o języku podczas tworzenia wypowiedzi, dobierania środków językowych odpowiednich do celu, odbiorcy i sytuacji komunikacyjnej, oceniania skuteczności zastosowanych rozwiązań językowych oraz doskonalenia jakości własnych tekstów.

#### **Ocena dopuszczająca**

- rozpoznaje poznane zjawiska językowe;
- stosuje podstawowe wiadomości z zakresu nauki o języku;
- podejmuje próbę wykorzystania wiedzy językowej podczas tworzenia wypowiedzi;
- korzysta z pomocy nauczyciela podczas analizy językowej.

#### **Ocena dostateczna - uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- poprawnie wykorzystuje wiedzę o języku podczas tworzenia wypowiedzi;
- uzasadnia zastosowane rozwiązania językowe;
- wykorzystuje wiedzę językową podczas redagowania tekstów;
- dobiera środki językowe odpowiednie do celu wypowiedzi;
- poprawia własne błędy językowe.

#### **Ocena dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- analizuje i porównuje rozwiązania językowe;
- świadomie wykorzystuje wiedzę o języku podczas tworzenia różnych wypowiedzi;
- dobiera środki językowe odpowiednio do odbiorcy i sytuacji komunikacyjnej;
- uzasadnia wybór zastosowanych środków językowych;
- wykorzystuje wiedzę o języku do doskonalenia własnych tekstów.

#### **Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- świadomie wykorzystuje możliwości języka do osiągnięcia zamierzonego efektu komunikacyjnego;
- ocenia skuteczność zastosowanych środków językowych;

- dostosowuje język do odbiorcy, celu i sytuacji komunikacyjnej;
- świadomie redaguje i doskonali własne wypowiedzi;
- wykorzystuje wiedzę językową podczas analizy tekstów.

**Ocena celująca - uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- twórczo i świadomie wykorzystuje wiedzę o języku podczas tworzenia wypowiedzi;
- krytycznie ocenia zastosowane rozwiązania językowe;
- wykorzystuje różnorodne środki językowe odpowiednio do zamierzonego efektu;
- świadomie doskonali własny warsztat językowy;
- wykorzystuje wiedzę o języku do analizowania, poprawiania różnych tekstów.

## **6.SAMODZIELNOŚĆ I UMIEJĘTNOŚĆ UCZENIA SIĘ**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności Ocenie podlega umiejętność świadomego kierowania własnym procesem uczenia się, planowania własnego rozwoju, oceniania skuteczności stosowanych metod uczenia się, samodzielnego doskonalenia własnego warsztatu pracy oraz odpowiedzialnego wykorzystywania zdobytych umiejętności w nowych sytuacjach edukacyjnych.

**Ocena dopuszczająca**

- podejmuje próbę samodzielnego wykonania zadania;
- korzysta z różnych źródeł informacji;
- wykonuje zadania zgodnie z poleceniem;
- podejmuje próbę poprawy własnej pracy.

**Ocena dostateczna - uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- samodzielnie planuje własną pracę;
- wykorzystuje różnorodne źródła informacji;
- organizuje proces uczenia się;
- wykorzystuje kryteria sukcesu oraz informację zwrotną;
- dokonuje samooceny własnych osiągnięć;
- dobiera metody uczenia się odpowiednie do celu.

**Ocena dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- świadomie organizuje i monitoruje własny proces uczenia się;
- wyszukuje, selekcjonuje i krytycznie wykorzystuje informacje;
- dobiera strategie uczenia się odpowiednie do swoich potrzeb;
- wyciąga wnioski z własnych doświadczeń;
- modyfikuje sposób pracy w celu osiągnięcia lepszych efektów.

**Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- świadomie kieruje własnym procesem uczenia się;
- planuje własny rozwój edukacyjny;
- ocenia skuteczność stosowanych metod uczenia się;
- samodzielnie doskonali własny warsztat pracy;

- wykorzystuje zdobyte doświadczenia podczas rozwiązywania nowych problemów;
- odpowiedzialnie planuje działania prowadzące do osiągnięcia wyznaczonego celu.

**Ocena celująca - uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- świadomie i odpowiedzialnie kieruje własnym rozwojem;
- samodzielnie poszukuje nowych możliwości zdobywania wiedzy i rozwijania umiejętności;
- twórczo wykorzystuje zdobyte doświadczenia w nowych sytuacjach;
- inspiruje innych do samodzielnego uczenia się;
- dokonuje refleksji nad własnym rozwojem i wyznacza kolejne cele edukacyjne.

## **7. POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA, ORTOGRAFICZNA I INTERPUNKCYJNA**

**Zakres ocenianych umiejętności:** Zakres ocenianych umiejętności Ocenie podlega umiejętność świadomego i odpowiedzialnego stosowania zasad poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej, oceniania jakości własnych wypowiedzi, samodzielnego redagowania i doskonalenia tekstów oraz wykorzystywania poprawności językowej jako elementu skutecznej i świadomej komunikacji.

**Ocena dopuszczająca**

- podejmuje próbę stosowania poznanych zasad poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej;
- zapisuje wyrazy zgodnie z poznanymi zasadami;
- buduje zrozumiałe wypowiedzi;
- podejmuje próbę sprawdzenia własnej pracy.

**Ocena dostateczna - uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:**

- poprawnie stosuje poznane zasady podczas tworzenia wypowiedzi;
- poprawia własne błędy;
- korzysta ze słowników oraz innych źródeł informacji językowej;
- uzasadnia zastosowanie poznanych zasad;
- świadomie sprawdza własne teksty przed oddaniem.

**Ocena dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:**

- świadomie stosuje zasady poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej;
- samodzielnie redaguje i poprawia własne teksty;
- wykorzystuje wiedzę o języku do podnoszenia jakości wypowiedzi; uzasadnia zastosowane językowe rozwiązania
- świadomie wykorzystuje poprawność jako element skutecznej komunikacji.

**Ocena bardzo dobra - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:**

- świadomie i odpowiedzialnie dba o poprawność wszystkich tworzonych wypowiedzi;
- ocenia wpływ poprawności językowej na odbiór tekstu;
- wykorzystuje słowniki i inne źródła do rozstrzygania problemów językowych;
- świadomie doskonali własny warsztat językowy;

- redaguje tekst z uwzględnieniem celu, odbiorcy i zasad poprawności.

**Ocena celująca - uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:**

- twórczo wykorzystuje wiedzę o języku podczas redagowania własnych wypowiedzi;
- świadomie wykorzystuje poprawność językową do osiągnięcia zamierzonego efektu komunikacyjnego;
- analizuje i ocenia poprawność własnych oraz cudzych tekstów;
- rozwija kulturę języka i dba o wysoką jakość komunikacji;
- świadomie doskonali własny warsztat językowy.